

Ysgol Gymraeg Gwynllyw

Polisi E-Ddiogelwch

Nod Ysgol Gymraeg Gwynllyw

Darparu addysg ddigidol ragorol i bob plentyn trwy feithrin ddyheadau uchel ac egwyddorion dysgu o safon gan darganfod a ddefnyddio chwilfrydedd a sgilau archwilio.

Mae'r Polisi hwn yn gysylltiedig â

- Polisi Amddiffyn Plant
- Polisi Diogelu
- Polisi Gwrth-fwlio
- Polisi TGCh
- GDPR

Egwyddorion

- Mae Ysgol Gymraeg Gwynllyw wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd diogel a sicr i blant, staff ac ymwelwyr a hyrwyddo hinsawdd lle bydd plant ac oedolion yn teimlo'n hyderus i rhannu unrhyw bryderon a allai fod ganddynt o ganlyniad i faterion diogelwch ar-lein.
- Mae Gwynllyw yn cydnabod yr angen i fod yn effro i risgiau dieithriaid neu eraill (gan gynnwys rhieni neu ofalwyr myfyrwyr eraill) a allai ddymuno niweidio plant yn yr ysgol a bydd yn cymryd pob cam rhesymol i leihau risgiau o'r fath trwy hybu e-ddiogelwch. a pholisiau defnydd derbyniol y mae pawb yn eu deall a'u parchu'n glir.
- Mae'r polisi'n berthnasol i'r holl weithgareddau ar y safle ac oddi ar y safle a wneir gan fyfyrwyr tra'u bod yn gyfrifoldeb yr ysgol.

Dibenion

- Amlinellu natur e-ddiogelwch a sut y gall staff a myfyrwyr ei adnabod.
- Nodi ffyrdd syml y gellir adrodd am e-ddiogelwch i oedolion cyfrifol.
- Darparu polisi a chanllawiau clir i alluogi mynd i'r afael ag e-ddiogelwch yn effeithiol.

Bydd yr arweinydd E-Ddiogelwch yn yr Ysgol yn gweithio ochr yn ochr â'r Swyddog Diogelu Plant Dynodedig.

Canllawiau

Pam fod y rhyngwrwyd a chyfathrebu digidol yn bwysig

- Mae'r rhyngwrwyd yn elfen hanfodol ym mywyd yr 21ain ganrif ar gyfer addysg, busnes a rhyngweithio cymdeithasol. Mae gan yr ysgol ddyletswydd i ddarparu mynediad rhyngwrwyd o ansawdd uchel i ddisgyblion fel rhan o'u profiad dysgu.
- Mae defnyddio'r rhyngwrwyd yn rhan o'r cwricwlwm statudol ac yn arf dysgu angenrheidiol ar gyfer staff a myfyrwyr.

Bydd defnyddio'r rhyngwrwyd yn cyfoethogi ac yn ymestyn y dysgu

- Bydd staff yn cael gwybod am ddefnyddio'r rhyngwrwyd yn ddiogel a bydd myfyrwyr yn cael eu haddysgu
- Bydd ffiniau clir yn cael eu gosod a'u trafod gyda staff a myfyrwyr, ar gyfer defnydd priodol o'r rhyngwrwyd a chyfathrebu digidol.
- Bydd myfyrwyr yn cael eu haddysgu i ddefnyddio'r Rhyngwrwyd yn effeithiol mewn ymchwil, gan gynnwys sgiliau lleoli, adalw a gwerthuso gwybodaeth.

Bydd myfyrwyr yn cael eu haddysgu sut i werthuso cynnwys y Rhyngwrwyd

- Bydd yr ysgol yn sicrhau bod y defnydd o ddeunyddiau sy'n deillio o'r rhyngwrwyd gan staff a myfyrwyr yn cydymffurfio â chyfraith hawlfraint
- Dylid addysgu myfyrwyr i fod yn feirniadol ymwybodol o'r deunyddiau y maent yn eu darllen a dangos sut i ddilysu gwybodaeth o'r blaen derbyn ei gywirdeb

Rheoli Mynediad i'r Rhyngwrwyd

Diogelwch system gwybodaeth

- Bydd diogelwch system TGCh yr ysgol yn cael ei adolygu'n rheolaidd.
- Bydd amddiffyniad rhag firws yn cael ei osod a'i ddiweddarau'n rheolaidd.
- Bydd SRS yn monitro pob gweithgaredd yn rheolaidd.
- Bydd unrhyw achosion posibl o dorri diogelwch yn cael eu hadrodd i'r Pennaeth neu'r arweinydd TGCh enwebedig a fydd yn adrodd i SRS a'r Awdurdod Lleol ar unwaith ac yn ymdrin ag ef yn unol â hynny.
- Ymdrinnir ag achosion o dorri GDPR o ganlyniad i weithgarwch ar-lein yn unol â'r polisi GDPR.

E-bost

- Dylai myfyrwyr a staff ddefnyddio cyfrifon e-bost cwricwlwm cymeradwy yn unig. (Cyfrif Outlook ac G-mail staff a G-mail myfyrwyr)
- Rhaid i fyfyrwyr fod yn ymwybodol o sut y gallant roi gwybod am gamdriniaeth ac i bwy y dylent adrodd camdriniaeth.
- Rhaid i fyfyrwyr adrodd unrhyw e-bost y maent yn ei dderbyn i aelod o staff.
- Mewn cyfathrebiadau e-bost, ni ddylai myfyrwyr ddatgelu eu manylion personol na manylion personol eraill, na threfnu i gwrdd ag unrhyw un heb ganiatâd penodol.
- Dylid trin e-byst sy'n dod i mewn fel rhai amheus ac ni ddylid agor atodiadau oni bai bod yr awdur yn hysbys.
- Dylai'r ysgol ystyried argymhell fformat post safonol ar gyfer pob defnyddiwr.
- Ni chaniateir anfon llythyrau cadwyn / e-byst ymlaen.
- Rhaid i staff ddefnyddio e-bost ysgol ar gyfer cyfathrebu'n electronig ynghylch busnes yr ysgol.
- Mae'r defnydd o e-bost yr ysgol at ddefnydd proffesiynol yn unig.
- Rhaid i staff ddilyn camau ychwanegol i sicrhau bod data sensitif yn ddiogel wrth anfon gwybodaeth trwy bost.

Gwefan yr Ysgol

- Ni fydd gwybodaeth cyswllt personol staff neu fyfyrwyr yn cael ei chyhoeddi fel arfer. Dylai'r manylion cyswllt a roddir ar-lein fod yn gyfeiriadau e-bost swyddfa'r ysgol neu staff ysgol ddynodedig.

- Bydd y Pennaeth neu'r enwebai yn cymryd cyfrifoldeb golygyddol cyffredinol ac yn sicrhau bod y cynnwys cyhoeddiedig yn gywir ac yn briodol.

Cynnwys cyhoeddiedig a Llwyfannau Dysgu Disgidol

- Ni fydd gwybodaeth gyswllt breifat a phersonol staff na fyrfywywr cyswllt yn cael eu cyhoeddi. Y manylion a ddarperir fydd cyfeiriad e-bost cwricwlwm swyddogol yr unigolyn.
- Ni fydd delweddau, sylwadau a ffeiliau personol yn cael eu cyhoeddi gan ddisgyblion na staff.
- Mae gan bob aelod o staff gyfrifoldeb i sicrhau defnydd priodol o'u Google Classroom ac adrodd am unrhyw gamddefnydd i'r arweinydd diogelu.

Cyhoeddi delweddau a gwaith myfyrwr

- Bydd ffotograffau sy'n cynnwys myfyrwr yn cael eu dewis yn ofalus fel bod delweddau unigol yn rhai ni ellir eu camddefnyddio
- Ni ddefnyddir enwau llawn myfyrwr unrhyw le ar wefannau'r ysgol nac unrhyw ofod arall ar-lein, yn enwedig mewn cysylltiad â ffotograffau.
- Gofynnir am ganiatâd ysgrifenedig, gan ddefnyddio'r ffurflen ganiatâd gymeradwy, gan rieni neu ofalwr cyn cyhoeddi lluniau o fyfyrwr ar y Gwefannau/VLE.
- Dim ond gyda chaniatâd y disgybl a'r rhieni/gofalwr y gellir cyhoeddi gwaith.

Rhwydweithio cymdeithasol a chyhoeddi personol

- Bydd yr ysgol yn addysgu pobl i ddefnyddio gwefannau rhwydweithio cymdeithasol yn ddiogel, ac yn addysgu myfyrwr i'w defnyddio'n ddiogel. Cynghorir myfyrwr i beidio byth â rhoi manylion personol o unrhyw fath a allai ddatgelu pwy dynt, eu ffrindiau neu eu lleoliad.
- Rhaid i fyfyrwr fod yn ymwybodol o sut y gallant adrodd am gamdriniaeth ac i bwy y dylent adrodd camdriniaeth.
- Dylid addysgu'r myfyrwr pam na ddylid postio lluniau personol ar unrhyw ofod rhwydwaith cymdeithasol heb ystyried sut y gellid defnyddio'r llun nawr neu yn y dyfodol.
- Dylid cynghori myfyrwr ar ddiogelwch a'u hannog i osod cyfrineiriau, i atal mynediad i unigolion anhysbys ac i rwystro cyfathrebiadau digroeso. Dylai myfyrwr ond gwahodd ffrindiau hysbys a gwrthod mynediad i eraill.
- Cynghorir staff i beidio â rhedeg gofodau rhwydwaith cymdeithasol personol at ddefnydd myfyrwr.
- Cynghorir staff i beidio â chynnwys cysylltiadau cysylltiedig â gwaith (rhieni, disgyblion neu gyn-ddisgyblion) ar eu cyfryngau cymdeithasol personol.
- Gwaherddir trafod materion/gwybodaeth sy'n ymwneud â gwaith gan staff, ar safle rhwydwaith cymdeithasol, a byddai'n dod yn fater disgyblu i'r rhai sy'n torri'r egwyddor hon.
- Ni chaiff staff lanlwytho delweddau ysgol o ddisgyblion ar eu cyfryngau cymdeithasol personol, a byddai'n dod yn fater disgyblu i'r rhai sy'n torri'r egwyddor hon.
- Rhaid i staff fod yn ymwybodol bod gwybodaeth sy'n cael ei storio, ei harddangos neu ei thrafod ar wefannau rhwydweithio yn gyhoeddus.
- Dylai rhieni, disgyblion a staff fod yn ymwybodol y gall bwlio ddigwydd trwy wefannau rhwydweithio cymdeithasol. (Gweler yr adran isod)

Rheoli monitro a hidlo

- Bydd uwch staff yn sicrhau bod gwiriadau rheolaidd yn cael eu gwneud i sicrhau bod y dulliau hidlo a ddewisir yn briodol, yn effeithiol ac yn rhesymol.
- Os bydd staff neu ddisgyblion yn dod o hyd i safle anaddas, rhaid rhoi gwybod i'r Arweinydd E-Ddiogelwch neu Reolwr y Rhwydwaith.
- Cedwir ac adolygir logiau o doriadau rhyngwyd. Bydd mynediad i unrhyw wefannau anghyfreithlon, amheus yn cael ei adrodd i'r asiantaethau priodol.

Rheoli fideo-gynadledda / VLE

- Dylai myfyrwyr ofyn am ganiatâd yr athro sy'n goruchwylio cyn gwneud neu ateb galwad cynhadledd fideo.
- Dylai osodidau Google Suite sicrhau mai dim ond yr athro sy'n gallu cychwyn galwad cynadledda trwy Google Classroom.
- Bydd fideo-gynadledda yn cael ei oruchwylio'n briodol ar gyfer oedran y myfyrwyr.
- Bydd athrawon yn derbyn caniatâd rhieni a gwarcheidwaid cyn y gall plant gymryd rhan mewn cynadleddau fideo gyda'r ysgol.
- Bydd staff yn sefydlu deialog gyda chyfranogwyr eraill y gynhadledd i wneud asesiad o'r risg, cyn cymryd rhan mewn cynhadledd fideo. Os nad yw'n safle ysgol, mae'n bwysig gwirio eu bod yn dosbarthu deunydd sy'n addas ar gyfer y dosbarth.

Rheoli technolegau

- Bydd technolegau newydd yn cael eu harchwilio am fudd addysgol a chynhelir asesiad risg cyn y caniateir eu defnyddio yn yr ysgol.
- Mae'r corff llywodraethu ac uwch arweinwyr yn ymwybodol y gall technolegau fel ffonau symudol â mynediad diwifr i'r rhyngwyd osgoi systemau hidlo ysgolion a chyflwyno llwybr newydd at ddeunydd a chyfathrebu annymunol.
- Lle mae angen cysylltu â Myfyrwyr i hwyluso eu dysgu, bydd staff yn cael ffôn ysgol neu ddeialu 141 er mwyn rhwystro eu rhif cyswllt.
- Gwaherddir anfon negeseuon testun sarhaus neu amhriodol.
- Bydd defnydd myfyrwyr o gamerâu mewn ffonau symudol yn cael ei adolygu'n barhaus.
- Yn y sector cynradd, ni chaniateir defnyddio ffonau symudol yn ystod gwersi nac amser ysgol ffurfiol.
- Dylid nodi bod gan beiriannau gemau gan gynnwys y Sony Playstation, Microsoft Xbox ac eraill fynediad i'r rhyngwyd nad yw efallai'n cynnwys hidlo. Mae angen gofal mewn unrhyw ddefnydd yn yr ysgol neu leoliad arall a ganiateir yn swyddogol.

Diogelu data personol

- Bydd data personol yn cael ei gofnodi, ei brosesu, ei drosglwyddo a bydd ar gael yn unol â Deddf Diogelu Data 1998.
- Bydd data sy'n cynnwys gwybodaeth sensitif, boed yn wybodaeth personol neu'n wybodaeth sy'n ymwneud â gwaith ee dogfennau yn cael eu amgryptio, mae hyn yn berthnasol pan fo data ar yriant caled ac ni ddylid storio data personol ar ddyfais storio gludadwy.
- Dylid ddileu data personol neu sensitif pan nad oes ei angen mwyach.

- Dylai unrhyw ddata personol neu ariannol a drosglwyddir yn electronig gael ei amgryptio neu ei ddiogelu gan gyfrinair.

Penderfyniadau Polisi

Awdurdodi mynediad i'r Rhyngwrwyd

- Rhaid i bob aelod o staff ac ymwelydd ddarllen a llofnodi'r 'Staff a'r Cod Ymddygiad ar gyfer TGCh' cyn defnyddio unrhyw adnodd TGCh yr ysgol, gan gynnwys unrhyw liniadur a roddir at ddefnydd proffesiynol.
- Bydd yr ysgolion yn cadw cofnod cyfredol o'r holl staff a myfyrwyr y caniateir iddynt ddefnyddio systemau TGCh yr ysgol.
- Rhaid i fyfyrwyr oedran uwchradd wneud cais am fynediad i'r Rhyngwrwyd yn unigol drwy gytuno i gydymffurfio â'r datganiad Defnydd Cyfrifol o'r Rhyngwrwyd sydd yn Polisi Defnydd Derbyniol yr ysgol.
- Rhaid i bob defnyddiwr sy'n defnyddio dyfeisiau personol lofnodi a chytuno i'r Polisi 'Dewch â'ch Dyfais Eich Hun' (BYOD) fel y'i nodir gan SRS.

Asesu risgiau

Delio â chwynion e-ddiogelwch

- Bydd cwynion am gamddefnyddio'r Rhyngwrwyd yn cael eu hadrodd i'r arweinydd e-ddiogelwch.
- Dylai unrhyw gamddefnydd gan staff sy'n awgrymu bod trosedd wedi'i chyflawni, plentyn wedi'i niweidio neu hynny dylai aelod o staff sy'n anaddas i weithio gyda phlant gael ei hysbysu i'r ALL o fewn un diwrnod gwaith yn unol â pholisïau Diogelu.
- Dylai unrhyw gŵyn am staff camddefnydd cael ei cyfeirio at y Pennaeth neu'r Arweinydd Diogelu ac os mai'r Pennaeth sy'n camddefnydd, rhaid ei gyfeirio at y Llywodraethwr Diogelu Dynodedig.
- Bydd myfyrwyr, rhieni a staff yn cael gwybod am y drefn gwyno.
- Bydd yr ysgol a SRS yn cymryd pob rhagofal rhesymol i atal mynediad i ddeunydd amhriodol. Fodd bynnag, oherwydd graddfa ryngwladol a natur gysylltiedig cynnwys y Rhyngwrwyd, nid oes modd gwarantu na fydd deunydd anaddas byth yn ymddangos ar gyfrifiadur sydd wedi'i gysylltu â ysgol rhwydwaith Ni ysgol dderbyn cyfrifoldeb am unrhyw ddeunydd a gyrchir, nac am unrhyw ganlyniadau o fynediad i'r Rhyngwrwyd.
- Dylai'r ysgol a SRS archwilio defnydd TGCh i sefydlu a yw'r polisi E-Ddiogelwch yn ddigonol a bod gweithrediad y polisi E-Ddiogelwch yn briodol ac yn effeithiol. Bydd yr ysgol yn sicrhau bod meddalwedd monitro a gweithdrefnau priodol yn eu lle.

Cyfathrebu E-Ddiogelwch

Cyflwyno'r polisi E-ddiogelwch i fyfyrwyr

- Bydd rheolau e-ddiogelwch yn cael eu postio ym mhob ystafell lle defnyddir cyfrifiaduron. Bydd holl ddefnyddwyr y system yn cael gwybod y bydd defnydd o'r rhwydwaith a'r Rhyngwrwyd yn cael ei fonitro.
- Bydd rhaglen o hyfforddiant E-Ddiogelwch a chodi ymwybyddiaeth yn cael ei rhoi ar waith fel rhan o'r rhaglen fugeiliol.

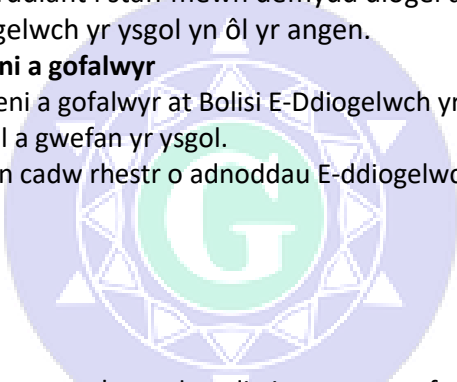
- Yn y sector cynradd, bydd modiwl e-ddiogelwch yn cael ei gynnwys ym mhob rhan o'r cwricwlwm, yn enwedig mewn rhaglenni astudio ABCh a Chyfrifiadureg, sy'n cwmpasu defnydd ysgol a chartref yn unol â Chwricwlwm i Gymru.

Staff a'r Polisi E-Ddiogelwch

- Bydd holl staff yn cael mynediad i Bolisi E-Ddiogelwch yr ysgol ac eglurir ei bwysigrwydd. Rhaid hysbysu staff y gellir monitro traffig rhwydwaith a Rhyngrwyd a'i olrhain i'r defnyddiwr unigol, gan gynnwys gliniaduron staff.
- Bydd staff sy'n rheoli systemau hidlo neu'n monitro'r defnydd o TGCh yn cael eu goruchwyllo gan uwch arweinwyr ac yn gweithio i weithdrefnau clir ar gyfer adrodd ar faterion.
- Dylai staff ddeall y gall cyfathrebu dros y ffôn neu ar-lein gyda myfyrwyr o bryd i'w gilydd arwain at gamddealltwriaeth neu hyd yn oed gyhuddiadau maleisus. Rhaid i staff ofalu bob amser i gynnal perthynas broffesiynol.
- Darperir hyfforddiant i staff mewn defnydd diogel a chyfrifol o'r Rhyngrwyd ac ar Bolisi E-ddiogelwch yr ysgol yn ôl yr angen.

Ennyn cefnogaeth rhieni a gofalwyr

- Tynnir sylw rhieni a gofalwyr at Bolisi E-Ddiogelwch yr ysgol mewn cylchlythrau ac ar wefan yr ysgol a gwefan yr ysgol.
- Bydd yr ysgol yn cadw rhestr o adnoddau E-ddiogelwch ar gyfer rhieni/gofalwyr ar wefan yr ysgol.

Y Sefyllfa Bresennol

Mae polisi e-ddiogelwch yn ei le ac mae'r ysgol wedi ei rannu ar wefan yr Ysgol. O ganlyniad i newidiadau sylweddol yn y ffordd y defnyddir technoleg ers mis Mawrth 2019, mae angen diweddarau'r polisi hwn yn rheolaidd ac mae angen ychwanegu at ein rhaglen e-ddiogelwch i godi ymwybyddiaeth ymhlith disgyblion, staff a'r gymuned ehangach. Mae polisi defnydd derbyniol yn ei le ac yn cael ei dderbyn gan staff wrth fewngofnodi i systemau'r ysgol.

Mae'r cwricwlwm newydd a chanllawiau HWB sy'n defnyddio 360SafeCymru yn rhoi arweiniad clir a phenodol ar sut i sicrhau bod polisïau a gweithdrefnau yn gadarn ac yn ddiogel. Gyda chefnogaeth SRS a Thorfaen, mae mesurau diogelwch ar waith i ddiogelu rhag achosion o dorri amodau GDPR ac yn achos sgamio, gwe-rwydo a hacio.

Mae archwiliad wedi'i gwblhau gan ddefnyddio offeryn ar-lein 360SafeCymru ac mae angen prahau i wneud newidiadau i bolisïau a'r cwricwlwm.

Y Camau Nesaf

- Bydd Mark Jones (Pennaeth Cefnogol), Rhian Dickenson (Pennaeth Cynorthwyol) a Rhian James (Arweinydd Diogelu) yn cydweithio i sicrhau bod digon o hyfforddiant yn cael ei dderbyn.

- Bydd rhaglen gynhwysfawr o addysg a hyfforddiant ar gyfer disgyblion a staff yn cael ei chydlynu i fodloni gofynion statudol o ran e-ddiogelwch.
- Caiff Polisiâu a Gweithdrefnau eu diweddarau a'u cyflwyno i'r Corff Llywodraethol erbyn diwedd y flwyddyn academaidd hon.
- Bydd archwiliad 360Cymru yn cael ei gwblhau yn rheolaidd i sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud a'i rannu gyda'r Corff Llywodraethol.

Mae'r polisi hwn wedi ei gytuno gan y Corff Llywodraethol a bydd yn rhan o strategaeth ddigidol yr ysgol.

Arwyddwyd:

Pennaeth Cadeirydd y Llywodraethwyr

Mark Jones Lesley Bush

27.9.23 27.9.23

Diweddarwyd: 10.5.22

